

APROBAT:
Vladimir ARACHELOV
Secretar de stat al Ministerului Finanțelor,
Președinte al Consiliului controlului financiar public intern

„30” *mai* 2023

RAPORT

privind activitatea
Consiliului Controlului Financiar Public Intern
pentru anul 2022

Chișinău,
2023

SECȚIUNEA I CADRUL GENERAL

<i>Rolul Consiliului CFPI</i>	Consiliul controlului financiar public intern (CFPI) este instituit ca organism profesional cu rol consultativ pe lângă Ministerul Finanțelor, pentru a acționa în vederea susținerii implementării eficiente a controlului financiar public intern în sectorul public al Republicii Moldova.
<i>Misiunea Consiliului CFPI</i>	Misiunea Consiliului CFPI este de a acorda suport și consiliere Ministerului Finanțelor în coordonarea implementării și dezvoltării sistemului de control financiar public intern, în scopul gestionării fondurilor publice conform principiilor de bună guvernare.
<i>Structura și componența Consiliului CFPI</i>	<p>În conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului CFPI, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.140/2018, Consiliul este constituit din 11 membri, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Secretarul de stat din cadrul Ministerului Finanțelor, care patronează domeniul CFPI, președinte al Consiliului;✓ 1 manager din mediul privat, cu experiență de implementare a guvernantei corporative;✓ 1 profesor universitar cu specialitate în domeniul administrației publice;✓ 1 reprezentant al Curții de Conturi a Republicii Moldova;✓ conducătorul subdiviziunii responsabile de politicile în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor;✓ 1 expert din domeniul finanțelor publice;✓ 1 expert din domeniul juridic;✓ 2 reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale relevante domeniului de control financiar public intern;✓ 2 reprezentanți ai entităților cu autoritate de decizie pentru corelarea reformelor în derulare. <p>Pe parcursul anului 2022, Consiliul CFPI a activat în componența nominală aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.54/2022, stabilită după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vladimir ARACHELOV, Secretar de stat, Ministerul Finanțelor, Președinte al Consiliului;2. Ludmila POPA, șef Direcție politici în domeniul controlului financiar public intern, Ministerul Finanțelor, vicepreședinte al Consiliului;3. Maxim CIOBANU, șef Direcție Trezoreria de Stat, Ministerul Finanțelor;4. Ecaterina PAKNEHAD, șef Aparatul Curții de Conturi a Republicii Moldova;5. Eduard MAXIM, manager superior, Departamentul de audit, „PricewaterhouseCoopers Audit” S.R.L.;6. Angela CASIAN, doctor în științe economice, conferențiar universitar,

	<p>Academia de Studii Economice din Moldova;</p> <p>7. Tudor MORARI, șef Serviciu audit intern, Ministerul Justiției;</p> <p>8. Cristina COPĂCEANU, președinte al Asociației Auditorilor Interni din Republica Moldova;</p> <p>9. Diana GROSU-AXENTI, director adjunct al I.P. ”Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă”;</p> <p>10. Tatiana BEȘLIU, șef Direcție coordonare politici și priorități, Cancelaria de Stat;</p> <p>11. Stanislav GHILEȚCHI, director adjunct al Institutului pentru Politici și Reforme Europene.</p> <p>Secretar al Consiliului CFPI:</p> <p>Cristina SCUTELNIC, consultant principal, Direcția politici în domeniul controlului financiar public intern, Ministerul Finanțelor.</p>
<p><i>Responsabilitățile Consiliului CFPI</i></p>	<p>a) oferă suport și consiliere conducerii Ministerului Finanțelor în luarea deciziilor cu privire la implementarea reformelor în domeniul controlului financiar public intern prin informări cel puțin anuale;</p> <p>b) dezbate planurile strategice de dezvoltare a controlului financiar public intern, propune îmbunătățiri și emite o opinie asupra direcțiilor de dezvoltare ale acestora;</p> <p>c) avizează proiectele de acte normative, precum și ghidurile elaborate în domeniul controlului financiar public intern;</p> <p>d) dezbate și emite o opinie asupra raportului anual consolidat privind controlul financiar public intern;</p> <p>e) analizează periodic situația privind dezvoltarea controlului financiar public intern, precum și propune măsuri de remediere și înlăturare a obstacolelor;</p> <p>f) propune inițierea modificărilor cadrului normativ aferent controlului financiar public intern;</p> <p>g) oferă suport în dezbaterile publice și promovarea proiectelor de acte normative inițiate;</p> <p>h) participă, după caz, la activitățile de mediatizare a sistemului de control financiar public intern și de conștientizare a conducătorilor entităților publice privind importanța și beneficiile implementării acestuia;</p> <p>i) monitorizează, după caz, procesul de certificare și dezvoltare profesională a auditorilor interni din sectorul public;</p> <p>j) examinează contestațiile depuse la Comisia de certificare profesională a auditorilor interni și propune soluții;</p> <p>k) examinează cazurile de prejudiciere a independenței activității de audit intern și a obiectivității auditorilor interni și emite o opinie în acest sens;</p> <p>l) întocmește pînă la 31 ianuarie a fiecărui an raportul anual de activitate;</p> <p>Consiliul are dreptul de a solicita Ministerului Finanțelor și altor entități publice informațiile necesare în vederea exercitării atribuțiilor.</p>

SECȚIUNEA II ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ȘEDINȚELOR

Pe parcursul anului 2022, membrii Consiliului CFPI s-au întrunit în cadrul a 2 ședințe ordinare, după cum urmează:

Nr. crt.	Data organizării ședinței	Nr. membri desemnați	Nr. membri prezenți	Asigurat cvorum Da/Nu
1.	31.05.2022	11	8	Da
2.	09.08.2022	11	9	Da

Activitatea desfășurată de membrii Consiliului CFPI în cadrul ședințelor organizate potrivit Agendei și Proceselor-verbale elaborate pentru fiecare ședință se prezintă astfel:

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
1.	Ședința din data de 31.05.2022		
1.1.	<i>Situația curentă în domeniul Controlului Financiar Public Intern și activitățile de intervenție planificate pe termen scurt și mediu</i>	<ul style="list-style-type: none"> În contextul implementării Programului de dezvoltare CFPI, în perioada a.2018-2020, cadrului normativ în domeniul CFPI a fost supus unei revizuirii și actualizări complexe. Începând cu anul 2018, au fost întreprinse eforturi semnificative pentru a dezvolta și pune în aplicare mecanisme de consolidare a sistemelor de CIM și de asigurare a calității activității auditului intern sectorul public. În perioada următoare Ministerul Finanțelor își va concentra eforturile pentru implementarea noilor prevederi aprobate și extinderea domeniului de aplicare al Legii CFPI. Rezultatele exercițiului de evaluare ex-post a Programului de dezvoltare 	În cadrul discuțiilor pe marginea informațiilor prezentate, membrii Consiliului au susținut activitățile planificate de Ministerul Finanțelor pentru dezvoltarea domeniului de CFPI și și-au exprimat deschiderea pentru implicare activă și consiliere în realizarea acestora.

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
		a CFPI pentru anul 2018-2020 vor servi drept bază solidă pentru elaborarea unui nou program de dezvoltare pe termen mediu.	
1.2.	<i>Raportul Consiliului Controlului financiar public intern pentru anul 2021</i>	<ul style="list-style-type: none"> • În anul 2021, membrii Consiliului s-au întrunit în cadrul a 2 ședințe ordinare – în data de 17 februarie și 27 aprilie. • În cadrul ședințelor desfășurate, principalele subiecte supuse examinării au fost progresele înregistrate în domeniul CFPI și planuri de viitor, implementarea Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public, misiunile de evaluare externă a activității de audit intern, participarea membrilor Consiliului CFPI la ședințele trimestriale ale conducătorilor de subdiviziuni de audit intern, aplicarea cadrului normativ privind auditul intern pe bază de contract, etc. 	După discuțiile pe marginea proiectului de document prezentat, s-a decis aprobarea Raportului de activitate al Consiliului CFPI.
1.3.	<i>Planul Consiliului controlului financiar public intern pentru anul 2022</i>	<p>Principalele acțiuni planificate anul 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Examinarea Raportului consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2021. • Avizarea proiectelor de acte normative elaborate de Ministerul Finanțelor în domeniul CFPI. 	După discuțiile pe marginea proiectului de document prezentat, s-a decis aprobarea Planului de acțiuni al Consiliului CFPI pentru anul 2022.

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
		<ul style="list-style-type: none"> • Avizarea Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public. • Asigurarea participării active a membrilor Consiliului la activitățile de mediatizare și conștientizare a controlului financiar public intern, organizare de Ministerul Finanțelor. 	
1.4.	Raportul anual consolidat în domeniul controlului financiar public intern	Raportul a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, în baza rapoartelor privind controlul intern managerial prezentate de 64 autorități publice (29 APC și 35 APL II) și a rapoartelor privind activitatea de audit intern prezentate de 55 entități publice.	În carul discuțiilor pe marginea informațiilor prezentate, membrii Consiliului au expus opinii pozitive asupra proiectului Raportului anual consolidat privind CFPI pentru anul 2021 și cu vot unanim au decis de a aviza pozitiv proiectul acestuia.
1.5.	Modificarea Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public	Începând cu semestrul II al anului 2021, Ministerul Finanțelor de comun cu I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” a demarat în premieră implementarea Programului, pe parcurs fiind constatată necesitatea ajustării acestuia pentru asigurarea unei mai bune corelări cu cerințele față de competențele și necesitățile de instruire ale auditorilor interni.	În cadrul discuțiilor s-a abordat problema ofertei limitate de specialiști certificați în domeniul auditului intern în sectorul public și posibilitatea remedierii situației prin revizuirea criteriilor de eligibilitate față de candidații pentru înscriere la Program. Membrii Consiliului au avizat pozitiv modificările la Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public.
2.	Ședința din data de 09.08.2022 – la ședință au participat 2 invitați din cadrul Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public		
2.1.	Cererea de contestate a	Subiectul supus examinării a	În rezultatul examinării

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
	<p><i>rezultatelor examenului de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul avansat al Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public</i></p>	<p>fost cererea de contestare a rezultatelor examenului de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul avansat al Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public din 30 iunie 2022, depuse de către dna Tatiana Fondos la data de 21 iulie 2022.</p> <p>Au fost examinate aspectele de dezacord cu rezultatele examenului de evaluare a cunoștințelor analizate în raport cu concluziile și decizia Comisiei de certificare consemnate în procesul-verbal nr. 6 din 14 iulie 2022, precum și informația prezentată de Ministerul Finanțelor pe aspectele contestate.</p>	<p>informațiilor prezentate, Consiliul CFPI a decis de a respinge aspectele invocate în cererea de contestare ca fiind neargumentate și nefondate, precum și de a menține decizia Comisiei de certificare privind rezultatul dnei Tatiana Fondos la examenul de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul avansat al Programului de instruire în domeniul auditului intern din 30 iunie 2022.</p>
2.2.	<p><i>Procedura de dobândire și dezvoltare a competențelor profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public</i></p>	<p>S-a examinat procedura de dobândire și dezvoltare a competențelor profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, stabilită prin Hotărârea Guvernului nr.556/2019.</p>	<p>Membrii Consiliul CFPI au înaintat Ministerului Finanțelor o serie de recomandări de îmbunătățire a procesului de instruire și certificare, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • întocmirea și publicarea listei de surse bibliografice minim necesare a fi studiate în scopul dezvoltării profesionale corespunzător nivelului de competență și pregătirea către examenul de evaluare a cunoștințelor; • dezvoltarea listei itemurilor de evaluare pentru fiecare nivel al Programului de instruire; • examinarea posibilității de a asigura monitorizarea (cu înregistrare) video a examenelor de evaluare a

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
			<p>cunoștințelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • studierea procesului de organizare și desfășurare a instruirii și certificării contabililor în scopul preluării elementelor de bune practici.

Alte activități realizate pe parcursul anului 2022 cu implicarea membrilor Consiliului CFPI

Pe parcursul perioadei de raportare, membrii Consiliului CFPI au participat activ la următoarele evenimente publice organizate de Ministerul Finanțelor în domeniul controlului financiar public intern:

<i>ACTIVITATEA</i>	<i>Descrierea evenimentului</i>
<p>1. Conferința anuală în domeniul controlului financiar public intern cu genericul „Controlul Intern Managerial - roluri și conexiuni” din 26 ianuarie 2022</p>	<p>Acest eveniment de nivel național a avut ca scop mediatizarea și promovarea conceptului de control intern managerial, audit intern și răspundere pentru buna guvernare. Conferința, organizată în parteneriat cu Ministerul Finanțelor al Regatului Țărilor de Jos, a întrunit în format hibrid peste 250 de manageri și auditori interni din sectorul public (inclusiv, conectați pe platforma ZOOM). Concomitent, circa 100 persoane au urmărit evenimentul în direct pe pagina oficială de Facebook a Ministerului Finanțelor.</p>
<p>2. Atelier de lucru „Prezentarea și consultarea publică a rezultatelor expuse în Raportul de evaluare finală a Programului de dezvoltare a CFPI pentru anii 2018-2020” din 14 iunie 2022</p>	<p>Având în vedere necesitatea de identificare și validare a problemelor la implementarea Programului de dezvoltare a CFPI pentru anii 2018-2020, a fost realizată evaluarea ex-post a acestui document de politici publice. Rezultatele exercițiului, dar și concluziile participanților la atelierul de lucru au stat la baza determinării principalelor probleme din domeniu, analizei cauzelor și efectelor acestora, determinarea direcțiilor de intervenție, stabilirea viziunii și obiectivelor de dezvoltare a CFPI, ce urmează a fi integrate în noul Program de dezvoltare a CFPI pentru anii 2023-2026.</p>
<p>3. Conferința anuală în domeniul auditului intern cu tematica „Auditul intern îmbrățișează viitorul – schimbarea rămâne unica constantă” din 02 decembrie 2022</p>	<p>Evenimentul a avut ca scop prezentarea noutăților și tendințelor în domeniul auditului intern la nivel internațional, impactul crizelor asupra profesiei de audit intern, modalități inovatoare de raportare în perioade de criză, rolul instituirii comitetelor de audit, consolidarea resurselor, perspectivele de dezvoltare și provocări. Experții internaționali din Olanda, Belgia, Austria, Albania și Letonia au prezentat experiența țărilor pe care le reprezintă în domeniul abordat. Conferința s-a desfășurat în format hibrid și a întrunit 76 participanți locali, preponderent reprezentanți ai profesiei de audit intern, dar și membrii Consiliului CFPI, parteneri de dezvoltare, reprezentați ai mediului academic, precum și alte părți interesate.</p>

SECȚIUNEA III CONCLUZII

Pe parcursul anului 2022, Consiliul CFPI a realizat o serie de activități, oferind suportul și asistența necesară în vederea îmbunătățirii și dezvoltării politicii în domeniul CFPI.

Astfel, activitatea desfășurată de membrii Consiliului CFPI în cadrul ședințelor organizate arată un angajament puternic pentru dezvoltarea și consolidarea CFPI în sectorul public. Aceștia au susținut acțiunile planificate de Ministerul Finanțelor pentru îmbunătățirea sistemului de CFPI și au exprimat deschiderea pentru implicare activă și consiliere în realizarea acestora.

De asemenea, membrii Consiliului au conchis că Raportul anual consolidat reflectă o evaluare detaliată și obiectivă a activității de audit intern și sistemului control intern managerial, avizând pozitiv raportul.

La fel, Consiliul CFPI a examinat și avizat modificări importante în ceea ce privește Programul de instruire și certificare a auditorilor interni în sectorul public. Recomandările făcute de Consiliu, cum ar fi publicarea listei de surse bibliografice necesare și monitorizarea video a examenelor de evaluare a cunoștințelor, indică preocuparea pentru asigurarea unei formări profesionale corespunzătoare și a standardelor ridicate față de competențele auditorilor interni.

Participarea activă a membrilor Consiliului CFPI la evenimente publice, cum ar fi conferințele anuale în domeniu și consultările publice, evidențiază implicarea lor în promovarea și dezvoltarea practicilor bune în acest domeniu. Aceasta demonstrează dorința Consiliului de a asigura schimbul de cunoștințe și experiență între profesioniști din sectorul public și de a consolida rețeaua auditorilor interni din Republica Moldova.

**Șef Direcție politici în domeniul
controlului financiar public intern,
Membru al Consiliului controlului financiar public intern**

Ludmila POPA